

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Autor rozprawy doktorskiej: Tesfay Haileselassie Hailemariam

Numer albumu: 4056 UKSW

Akademicki identyfikator cyfrowy (ORCID): 0000-0002-0207-9547

Tytuł rozprawy doktorskiej: ROLA DUSZPASTERSTWA KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO W PRZEMIANIE OSOBOWEJ MŁODZIEŻY W DIECEZJI ADIGRAT – ETIOPIA

Młodzi ludzie z diecezji Adigrat wymagają szczególnej uwagi ze strony wszystkich zainteresowanych, zwłaszcza Kościoła katolickiego diecezji Adigrat i ogólnie młodzieży z etiopskiego Kościoła katolickiego. Diecezja Adigrat jest jedną z najstarszych eparchii w kraju, położoną w regionie Tigray w północnej Etiopii. Najwspanialszym bogactwem, jakim może dysponować społeczeństwo, są młodzi ludzie. Młodzież w Etiopii stanowi większość tego bogactwa i nie należy uważać tego za coś oczywistego, jeśli mamy osiągnąć bezpieczeństwo społeczeństwa i trwałość Kościoła. Zdyscyplinowani młodzi ludzie są gwarantem wspólnoty oraz są życiem i nadzieją Kościoła. Nieetyczne i niemoralne praktyki, które bardzo się rozprzestrzeniają powodują wysoki poziom niepewności i zagrożenia życia. Badania wykazały jednak wyraźnie, że Kościół odgrywa we współczesnym świecie żywotną rolę poprzez działania ukierunkowane na młodzież. Pan Jezus Chrystus, który jest głową Kościoła, wystarczająco wyposażył Kościół do zadania nie tylko ewangelizacji, ale także powoływania i formowania ludzi na drogę prawości moralnej, duchowej i intelektualnej. Dlatego Kościół nie może sobie pozwolić na ignorowanie problemów, z jakimi borykają się młodzi ludzie w Etiopii. Musi on być aktywnie zaangażowany w dobro swojej młodzieży. Badanie wykazały, że sukces młodych ludzi w Etiopii jest iluzją. Duszpasterstwo młodzieży ma na nich minimalny wpływ. Jeśli Kościół katolicki chce widzieć rozwój młodzieży i przetrwanie Kościoła, konieczne jest ponowne przemyślenie duszpasterstwa młodzieży. Załóżmy, że Kościół katolicki chce, aby jego wierzący mieli trwałą wiarę. W takim przypadku kluczowe

znaczenie ma odnowienie podejścia do młodzieży w duszpasterstwie Etiopii, zwłaszcza w diecezji Adigrat. Niniejsza praca jest podzielona na pięć głównych rozdziałów.

Rozdział pierwszy, ogólna scena społeczno-ekonomiczna Etiopii, religia i etymologiczne znaczenie młodzieży, dotyczące znaczących i istotnych środowisk historycznych, kulturowych i religijnych. W rozdziale zbadano etymologiczne znaczenie pojęcia „młodzieży”. Etiopia to kraj zróżnicowany kulturowo, etnicznie i językowo. Badania wykazują piękno różnorodności, a jednocześnie wyzwania, które się z nią wiążą. W diecezji Adigrat ludzie posiadają cenne wartości kulturowe. Wierzą w sprawiedliwość, bezpieczeństwo i równość. Badając to społeczeństwo można wywnioskować, że pierwsi uczestnicy emigracji, nazywanej Hijra, do Tigray w Etiopii, są wspaniałym świadectwem dla współczesnych mieszkańców tego kraju. Etiopczycy nadal zmagają się z reformami politycznymi i gospodarczymi, które miały duży wpływ na życie młodych ludzi. Badania ujawniły, że św. Justyn de Jacobis (1800-1860), pierwszy kanonizowany misjonarz Afryki, przywrócił wspólnoty katolickie w Tigray, gdzie znajduje się obecnie diecezja Adigrat, oraz w dzisiejszej Erytrei, a tym samym rozszerzał wiarę w innych częściach Etiopii. Jednak choć nikt nie wątpi w jego przywódczą rolę w kraju, Kościół katolicki nie docenia w pełni jego osiągnięć. Kościół katolicki w Etiopii przyjmuje dwa obrządki: semicki i łaciński, co jest pięknem, ale jednocześnie wyzwaniem.

Autor w pierwszym rozdziale poddał krytycznej analizie kwestie etyczne i duchowe młodzieży w diecezji Adigrat. Omówiono pojęcie i znaczenie funkcjonowania młodzieży w społeczeństwie oraz młodości jako etapu odkrywania siebie. W badaniu krytycznie stwierdzono, że okres młodości to czas, w którym osoba jest otwarta na wszelkiego rodzaju wpływy i doświadcza wielu wyzwań, które determinują jej przyszłe życie. Dogłębnie oceniono również rozwój poznawczy, moralny, religijny i zawodowy jako podstawowe potrzeby w duszpasterstwie młodzieżowym, które wymagają uwagi w celu przemiany młodzieży w diecezji Adigrat. Podkreślono, że młodość jest nie tylko etapem w życiu człowieka, ale także stanem umysłu. Jest ona cennym momentem i wyjątkowym skarbem życia. W pracy przedstawiono również współczesne implikacje

duszpasterstwa młodzieży, jakie społeczeństwo stawia przed młodymi ludźmi i wynikające z tego trudności. Autor w pracy przedstawił także perspektywy pomocne w zrozumieniu młodych ludzi.

Młodzi ludzie stanowią niewątpliwie większość w diecezji Adigrat, jak również w całej Etiopii. Są również niewątpliwie odpowiedzialni za wzrost liczebny oraz rozwój i entuzjazm nowych grup religijnych. Nowe ruchy chrześcijańskie także rzucają wyzwanie Kościołowi katolickiemu i przekierowują młodych ludzi do tych nowych ruchów chrześcijańskich pozakatolickich. Równie istotnym problemem jest fakt, iż życie człowieka, jak widać w obecnym środowisku etiopskim, łączy się pewnym zdegradowaniem wartości osoby ludzkiej. Dotykamy zatem poważnego kryzysu antropologicznego. Są zauważane natomiast współczesne ujęcia aspektów człowieczeństwa, moralności i etyki pracy, które uważa się i przyjmuje za nowoczesność. Społeczeństwo milczy, jeśli chodzi o dezintegrację przez niesprawiedliwą strukturę społeczną, która skazuje ludzi na przemoc i dysharmonię etniczną, polityczną lub religijną. Występuje za dużo egoizmu, materializmu, etnocentryzmu.

Ponadto wydaje się, że przywódcy przejmując inicjatywę kładą się nacisk na rozwój młodych ludzi, wykorzystując pochodzenie etniczne i językowe. Jest to swoisty sposób na budowanie własnych stref komfortu kosztem młodzieży. Mamy do czynienia z niewiarygodnością, brakiem szacunku i nieprzewidywalnymi zachowaniami coraz częściej pojawiającymi się w Etiopii. Tak więc, przy obecnym rozwoju kulturowym, sytuacji politycznej, pluralizmie religijnym i innych działaniach, nie ma znaczącej przemiany społeczno-ekonomicznej i duchowej chrześcijan, którzy ją przyjmują. Wręcz przeciwnie, istnieje powszechny brak szacunku, samobójstwa, korupcja, wysiedlenia i niemoralność, a wielu młodych ludzi walczy o przetrwanie w warunkach uwłaczających ludzkiej godności.

Rozdział drugi dotyczy formacji młodzieży i jej elementów. Autor przedstawił te, które pomagają w etycznym i duchowym wzroście młodzieży. Zgodnie z badaniem rodziny muszą być wzorem do naśladowania dla swoich dzieci w chrześcijańskim życiu,

służbie i poszanowaniu wartości społecznych. Bardzo ważnymi elementami są: słowo Boże, miłość, modlitwa, edukacja i wytrwałość. Tylko wtedy ich dzieci będą wyróżniającymi się świecącymi światłami dla ich pokoleń. Instytucja rodziny jest instytucją determinującą formację psychospołeczną i duchową młodzieży. Młodzi ludzie, którzy uczą się od swoich rodziców wiary, wiedzy społecznej i wartości kulturowych, awansują i rozwijają się w społeczeństwie. Praca bada i ujawnia, że Kościół katolicki musi być gotowy do interwencji i towarzyszenia młodym ludziom w ich podróży codziennego życia, ilekroć dobrobyt jednostki lub określonej grupy ma negatywny wpływ na politykę społeczną, ekonomiczną oraz zdarzenia fizyczne.

W tym rozdziale omówiono formację komponentów młodzieżowych. Szczególny nacisk położono na młodzież z diecezji Adigrat, Tigray-Etiopia. Autor w tymże rozdziale próbował omówić rolę rodzin, społeczeństw i Kościoła. Badanie podkreśliło potrzebę i znaczenie wzajemnego i dynamicznego podejścia do duszpasterstwa młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem badanej diecezji. Etiopia posiada najmłodszą populację (szacowana na 104 miliony, 41 procent społeczeństwa ma mniej niż 15 lat, ponad 28 procent to osoby w wieku od 15 do 29 lat). Młodzież ta to niewykorzystany zasób i niesamowity atut dla pozytywnego wzrostu kraju. Jednakże sytuacja polityczna, niestety nie wykorzystuje ich jako potencjału do pozytywnego rozwoju poprzez umożliwienie pokojowego rozwoju. Zamiast tego system polityczny wykorzystuje młode pokolenie do przemocy i zniszczenia, szerząc sekularyzację i umniejszając prawa człowieka i wartości chrześcijańskie, wpływając na życie młodzieży i misję Kościoła. Rodziny mają do odegrania ważną rolę w przygotowaniu młodych ludzi do stawienia czoła takim problemom i ich zmianom. W rozprawie dowiedziono, że Kościół, poprzez edukację rodzin, ma do odegrania ważną rolę w przyczynianiu się do zahamowania omówionych wyzwań i łagodzeniu ich. Autor podał przykłady działalności trzech papieży w rozwój edukacji młodych ludzi: Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka.

Człowiek rodzi się z czystym sercem, a umysł rośnie w zależności od tego, jak rodzice go wychowują w kontekście otoczenia. Aby być zdyscyplinowanym i

przemienionym, trzeba mieć silną wiarę i spotkać Pana Boga. Rodzice są odpowiedzialni za nauczanie swojego dziecka wiary, a rodzina jest podstawowym fundamentem przyszłego życia dziecka w formacji fizycznej, duchowej i intelektualnej. Niezbędny jest wkład społeczeństwa w rozwój tego, co zapoczątkowano w rodzinie. Wynika z tego także obowiązek współdziałania Kościoła we wzroście i dojrzewaniu w wierze. Dlatego autor w drugim rozdziale skupił się bardziej na antropologicznych podstawach formacji młodzieży.

Rozdział trzeci, jest poświęcony wzrastaniu w wierze w świetle Pisma Świętego i Tradycji chrześcijaństwa. Ocenia on wątki odnoszące się do relacji człowieka z Bogiem. Postęp wiary zależy od znajomości i zrozumienia Pisma Świętego, Tradycji Kościoła katolickiego i praktycznego życia, a także konkretnego celu, jakim jest wyjście jako uczeń Jezusa Chrystusa w służbie sobie nawzajem. Badania wykazały bardzo mocne podstawy biblijne. Istnieje wiele przykładów tego, jak młodzież może uczestniczyć w działalności twórcy i przez to mieć wpływ na zmianę swoje pokolenia. Bóg posługuje się młodzieżą, aby dzielić się swoją prawdą. Badacz przedstawił kilka wątków biblijnych, które ukazują, jak młodzież powinna być formowana i jakie są cele jej wzrostu w wierze. Młodzież, która pozostała oddana Bogu i pobożnemu dziedzictwu, nigdy nie pozwoliła na utratę z oczu swojej wiary. Młodzież, ta powinna pozostać wierna zapowiedzianemu zbawieniu w takim stopniu, w jakim jest gotowa iść za Chrystusem niezłomnie aż do ukrzyżowania. Młodzież ta jest w stanie prowadzić pobożny styl życia, ponieważ jest dobrze wychowana przez swoje rodziny, duszpasterzy młodzieży i społeczeństwo. Pismo Święte i Tradycja Kościoła katolickiego zawierają wszystko, czego młodzież potrzebuje do życia w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.

Szczególny nacisk położono na biblijne i teologiczne rozumienie wiary i jej znaczenia. Chrześcijaństwo zostało wprowadzone przez Królestwo Axumite, w regionie Tigray, gdzie znajduje się diecezja Adigrat i rozprzestrzeniło się w całej Etiopii. Chrześcijaństwo, które zaistniało w Etiopii IV-ego wieku, jest dziś znane jako Etiopski

Ortodoksyjny Kościół Tewahedo (EOTC), który jest zgodny z obrządkiem Geez – semickim.

W rozdziale omówiono aktualną sytuację wiary w diecezji Adigrat, jej wyzwania, wysiłki na rzecz wzrostu, rozumienia działania uświęcającego apostołskiego. Położono przede wszystkim nacisk na Kościół, który skupia się na formowaniu wiernych i czynieniu uczniami, ponieważ są nadzieją Kościoła i państwa. Wraz ze wzrostem fizycznym młodych ludzi ważne jest również, aby czynili postępy duchowe i intelektualne w swojej wierze. W związku z tym wyjaśniono, że młodzi ludzie powinni odważnie szukać Jezusa Chrystusa, naśladować Go, ufać Mu i żyć według Jego woli. Dlatego studium podkreśla znaczenie dalszych wskazań potrzebnych w posługach duszpasterskich. Opisuje także konieczność wskazania kierunków nauczania na temat równości, godności, wolności i tożsamości chrześcijańskiej. Aby to osiągnąć, konieczne jest studiowanie obecnej sytuacji młodych ludzi i ich życia wiarą

Rozdział czwarty – Współczesne wyzwania młodzieży. Autor przypomniał wyzwania, które dotyczyły chrześcijan w diecezji Adigrat. Wspomniane wyzwania stają się dziś duchowym zagrożeniem dla katolików, zwłaszcza dla młodych ludzi. Media społecznościowe odgrywają rolę w rozpowszechnianiu różnego rodzaju informacji i stają się narzędziem wyzwań dotyczących życia chrześcijan. Informacje albo wzmacniają relacje między społecznościami, albo je dezintegrują. Dlatego informacja powinna być zawsze poprawna, dokładna i kompletna, ponieważ pomaga budować i szerzyć wartości chrześcijańskie wśród społeczności oraz umożliwia im obronę prawdy. Odpowiednio wykorzystywane media społecznościowe mogą być środkiem duchowego wzrostu, doskonałą służbą dla wszystkich ludzi i drogą ewangelizacji zgodnie z misją Kościoła i Bożym planem, poprzez uczynienie Jezusa Chrystusa centrum codziennego życia młodego pokolenia.

Młodzi ludzie żyją w świecie, w którym szerzy się sekularyzm, od czasu do czasu postępuje pluralizm religijny, wzrasta bezrobocie i kwitnie ubóstwo. Politycy nie są w stanie zaprowadzić pokoju wśród swoich obywateli, w konsekwencji występujące

zjawisko przesiedleń i migracji wpływa na życie młodzieży. Nowe prawa człowieka przysługujące dzieciom wpływają na życie rodziców. Kościół katolicki Diecezji Adigrackiej żyje tam, gdzie jest bardzo dużo młodych. Tam, gdzie jest większość najmłodszej populacji, są ogromne szanse i możliwości. Kościół może odegrać wielką rolę w pomaganiu młodym ludziom dostrzec ich szanse i możliwości poprzez odkrywanie ich talentów. Dlatego Kościół katolicki Diecezji Adigrackiej musi poświęcić szczególną uwagę młodemu pokoleniu, aby te działania były skuteczne w szczególności poprzez duszpasterstwo młodzieży.

Rozdział piąty – Perspektywy skuteczniejszego duszpasterstwa młodzieży. Autor w pracy przedstawił możliwe perspektywy, jakie należy przyjąć, aby osiągnąć skuteczne rezultaty duszpasterstwa młodzieżowego. Analiza podjęta w tych badaniach pokazuje, że styl życia młodych ludzi stwarza wielowymiarowe problemy, między innymi na tle fizycznym, społecznym, umysłowym, duchowym, intelektualnym i psychologicznym. Celem podjęcia tych badań było zarysowanie możliwych perspektyw rozwiązania tych problemów.

W piątym rozdziale starano się pokazać również najważniejsze idee lub propozycje skutecznych działań, które należy podjąć lokalnie w diecezjalnym duszpasterstwie młodzieży. Obecnie młode pokolenia żyją w świecie opętanym różnego rodzaju kryzysami, a jednak pewne szanse mogą dawać nadzieję. Ważne jest zatem, aby te szanse budować. Młodzi ludzie są bogactwem Kościoła i państwa. Niektórzy mogą stać się przyszłymi odpowiedzialnymi przywódcami, którzy zyskają akceptację ludzi. Powinni oni zwrócić uwagę na siebie już dzisiaj, aby dobrze przygotować się na jutro. Nie może to nastąpić w jednym momencie, ale jest to proces rozwoju poprzez formację i wskazanie kierunku. Konieczne jest skupienie się na praktycznych działaniach, które mogą poprawić życie młodych pokoleń. Apostolskie ruchy pomagają chrześcijanom zachować równowagę w codziennym życiu.

Ruchy te zbliżają chrześcijan, a ich cel można osiągnąć dzięki działaniu wspólnotowemu. Praca duszpasterska jest z natury pracą zespołową. We wszystkich

ruchach i wspólnotach każdy członek bierze na siebie odpowiedzialność, troszczy się, kocha, modli się i służy drugiemu. Słowo Boże i sakramenty są filarami, które zapewniają bogactwo osoby Jezusa Chrystusa poprzez różnego rodzaju działania. We wspólnotach młodzieżowych jest prowadzona formacja ustawiczna, dająca możliwość odkrywania talentów przez młode pokolenie. W tym rozdziale proponuje się, aby Kościół katolicki diecezji Adigrat przyjął nowe modele, aby dobrze radzić sobie z młodym pokoleniem i aby mógł wzmocnić różne rodzaje ruchów wśród wspólnot chrześcijańskich poprzez duszpasterstwo. Wśród różnych modeli duszpasterstwa młodzieżowego wyróżnia się trzy modele ewangelizacji młodych ludzi w obecnej sytuacji: Tradycyjny model dedukcyjny (TDM), który jest podejściem odgórnym, a formacja ma tendencję do podążania za hierarchiczną strukturą, idąc w dół od osób odpowiedzialnych. Nowoczesny model dedukcyjny (MDM), który jest utożsamiany głównie (choć nie wyłącznie) z ruchami apostołskimi, jest bardziej zgodny z kulturą współczesną niż model tradycyjny, ale nadal jest podejściem metodologicznym „z góry na dół”. Zaś transformujący model indukcyjny (TIM) zaczyna się od rzeczywistości, od sytuacji życiowych, od znacznego zaangażowania chrześcijan, a dopiero potem wprowadza teorię, zasady, doktrynę i słowo Boże. Dlatego Kościół, aby osiągnąć swoje cele, musi zrewidować swoje podejście metodologiczne.

Ponieważ temat dotyczy młodzieży, na podstawie wyników badań sformułowano zalecenia i sugestie, aby Kościół i państwo zaangażowały się we współpracę w holistycznym duszpasterstwie młodzieży, aby wspólnie pomagać i ratować młodych ludzi oraz budować Kościół i naród jutra. Zalecenia mogą pomóc czytelnikom w zrozumieniu roli rodzin, społeczeństwa i Kościoła. Będą także wskazówką dla wielu innych osób zainteresowanych badaniem roli duszpasterstwa w osobistej przemianie młodzieży.

Niniejsza praca oferuje nowy sposób badania kwestii etycznej w przemianie młodzieży i jej znaczenia w Kościele i państwie, gdyż przypadek okresu młodości jest najbardziej krytycznym etapem w rozwoju tożsamości narodowej i religijnej. Z tego

powodu studium wzywa do reakcji ze strony Kościoła i rządu, aby włożyć wysiłek w zorganizowanie różnych możliwości formacji młodzieży.

Niniejsze studium będzie stanowił odpowiedni materiał lub narzędzie dla jednostek, grup i Kościoła, aby osoby zainteresowane duszpasterstwem młodzieżowym oraz zwolennicy wzmocnienia i rozwoju młodzieży mogli postępować zgodnie z wskazaniami tych badań i lepiej rozumieć wyzwania duchowe i moralne stojące przed młodzieżą. Podjęte kroki pozwolą rozwijać umiejętności potrzebne do identyfikowania i konstytuowania szczegółowych informacji na temat teologicznego, historycznego i socjologicznego znaczenia młodzieży w kontekście społecznym i religijnym. Badania te są również odkrywczymi i pouczającymi dla badaczy teologii i nauk humanistycznych. Wreszcie, w tej pracy odkryto i zaprezentowano tajemnice wzrostu i rozwoju Kościoła katolickiego w Etiopii.

Z badań wynika, że rola duszpasterstwa w holistycznej przemianie młodzieży musi obejmować zmiany we współczesnym świecie. Wyłaniający się model jest nie tylko duchowy, ale także wymaga zaangażowania osoby, na przykład odbudowywanie i przekształcanie relacji oraz kształtowanie wspólnot przymierza wymaga inwestowania w relacje.

Podsumowując, wyniki tej pracy potwierdzają, że Kościołowi i rządowi nie wolno pozostawiać kwestii etycznych i społecznych związanych z przemianą młodzieży i jej implikacjami jedynie w rękach jednostek i rodziców. Wiele sfer i przestrzeni zostało obecnie zagubionych bądź zafałszowanych z powodu braku współpracy rządu z Kościołem w kwestiach etycznych, społecznych i dotyczących rozwoju człowieka. Dlatego Kościół i państwo powinny wspólnie stawić czoła wyzwaniom, które dotyczą obu tych instytucji.